

Sygn. akt II UK 237/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku K. L.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych w W.
o wysokość emerytury policyjnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 października 2013 r.,
skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 listopada 2012 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Odwołujący się – K. L. - wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...], III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 listopada 2012 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił brak zastosowania przez Sądy obu instancji, z urzędu, konstytucyjnej zasady niedyskryminacji, która to zasada wynika także z systemu prawnego Unii Europejskiej a także Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, przez niezróżnicowanie statusu adresatów ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej,

Biura Ochrony Rządu, Państwowej Służby Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, co prowadzi do zróżnicowania statusu funkcjonariuszy, którzy tak jak wnioskodawca nie podlegali weryfikacji i tych, którzy zostali negatywnie zweryfikowani; nierozpoznanie przez Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny zarzutów naruszenia Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sformułowanych przez wnioskodawcę, które podniesiono w uzupełnieniu odwołania do Sądu Okręgowego oraz w apelacji, gdzie wnioskodawca podniósł również zarzut dyskryminacji; nierozpoznanie sprawy wnioskodawcy poprzez zasłonięcie się przez Sądy obu instancji wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2010 r. o sygn. akt K 6/09, bez zbadania indywidualnego stanu faktycznego sprawy wnioskodawcy; błędną interpretację ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Służby Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, przez przyjęcie, iż dotyczy ona wszystkich osób, która w latach 1944-1990 pracowały w organach służb bezpieczeństwa, w tym w Komendzie Stołecznej Policji, co jest sprzeczne z celem wprowadzenia ustawy zmieniającej wyrażonym w jej preambule; pominięcie przez Sądy zasad rzetelnego procesu - zarzut naruszenia art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, przez zaniechanie weryfikacji prawdziwości zaświadczenia IPN dotyczącego charakteru pracy wnioskodawcy, a także zaniechanie przeprowadzenia rzetelnego procesu mającego na celu ustalenie czy rzeczywiście wnioskodawca, pracując na stanowiskach ustalonych w postępowaniu, miał być konkretnym adresatem ustawy ograniczającej wysokość emerytury, naruszenie art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów państwa z lat 1944-1990 w związku z art. 13a ustęp 1 ustawy zmieniającej poprzez przyjęcie, iż IPN jest organem definiującym, co stanowi organ bezpieczeństwa państwa, chociaż dokonanie takiej definicji może nastąpić jedynie ustawowo, błędną interpretację Rezolucji nr 1096 (1996) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy w sprawie środków służących do likwidacji spuścizny po totalitarnych systemach komunistycznych przyjętej w dniu 27 czerwca 2007 r., przez

zignorowanie wytycznych mających zapewnić zgodność ustaw lustracyjnych i podobnych środków administracyjnych z wymogami państwa opartego na rządach prawa i zaleceń zakończenia rozliczeń z okresem komunistycznym w ciągu 10 lat po obaleniu systemu.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „motywując to koniecznością wypowiedzenia się Sądu Najwyższego co do zarzutów wymienionych w pkt 1. (a-g) powyżej, a także koniecznością rozpoznania przez Sąd Najwyższy następujących istotnych zagadnień prawnych: Czy orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wyłącza kompetencję sądów powszechnych do zbadania zgodności zastosowanych w sprawie Wnioskodawcy przepisów z Europejską Konwencją Praw Człowieka i Podstawowych Wolnościach? Czy sądy powszechne rozpoznając sprawę mogą powoływać się blankietowo na uzasadnienie Sądu Konstytucyjnego, bez przeprowadzenia indywidualnej analizy sprawy i bez rozpoznania stawianych zarzutów z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności? Czy sądy powszechne rozpoznając sprawę Wnioskodawcy, po wydaniu wyroku przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 24 lutego 2010 r. w sprawie o sygn. akt K 6/09, stwierdzającego zgodność zaskarżonych przepisów z Konstytucją RP, nie posiadają legitymacji do przeprowadzenia pełnego testu proporcjonalności ustawowego mechanizmu obniżenia emerytur z uwagi na zróżnicowaną sytuację adresatów Ustawy Zmieniającej, w szczególności w sytuacji Wnioskodawcy, który należy do grupy osób objętych pozytywną weryfikacją? Czy sądy powszechne rozpoznające sprawę Wnioskodawcy mogą uchylić się od zastosowania Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego stosować go blankietowo? Czy stanowi naruszenie prawa i jakie ma konsekwencje powoływanie się przez Sąd Apelacyjny na nieaktualne orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia (pkt 1), przytoczenie podstaw kasacyjnych i

ich uzasadnienie (pkt 2), wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (pkt 3) oraz wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia (pkt 4). Przepis art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia kasacji do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W myśl tego przepisu Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnienie prawne, na którego występowanie w sprawie skarżący się powołuje, jest to zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda z 2004 r. nr 7-8, poz. 51). Zagadnienie prawne jest to zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawnym lub szerzej uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia

innych podobnych spraw (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda z 2004 r. nr 7-8, poz. 51). Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne), na czym polega rozbieżność w orzecznictwie i jakich kwestii owa niejednorodność dotyczy. Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883).

Przedstawiane pytania nie zostały powiązane z przepisami prawa, co już wstępnie nie pozwala na ich zakwalifikowanie jako istotnych zagadnień prawnych, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.